

tilkku-tiina

PMK:n SYYSUUTISET 1961

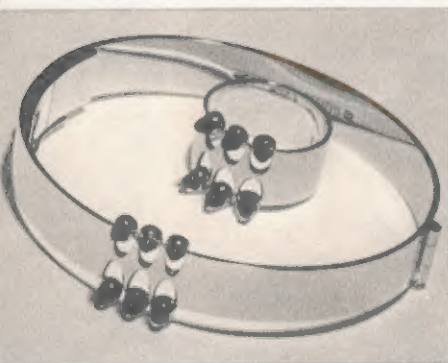

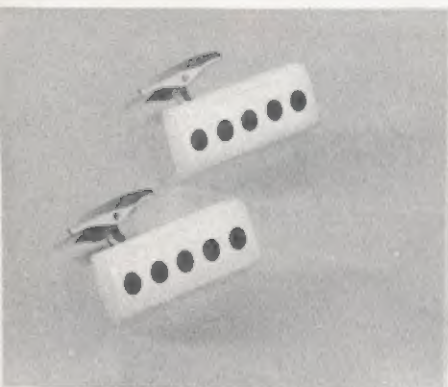
uusia suomalaisia koruja

N:o 579 Aito koru voi olla hopeaa ja se voi myös olla muotikoru. Tämä kaulakoru (oikealla) on hienoa hopeakäsityötä. Kivi on vuorikristalli, jonka sisään on luonto kasvattanut toisen mineraalin, mustan turmaliinin, jonka kiteet risteilevät kvartsissa.
Suunn. Jan Salakari/
Kaunis Koru Oy.

N:o 655 rannekoru ja n:o 170 sormus (alla), molemmat kultaa ja kivet madeirakvartsia.
Suunn. Paula Häivöja/
Kaunis Koru Oy

N:o 428 Kalvosinnapeilla (alhaalla vasemmalla) voi helposti kasvattaa nuorten miesten makua totuttamalla heidät tukeviin ja voimakkaasti materiaalin tuntuisiin nappeihin esim. ylioppilas- tai rippilahjana.
Hopeaa. Suunn. Paula Häivöja/
Kaunis Koru Oy.
N:o 513 Kultainen kaulakoru (alhaalla keskellä), joka on niittännyt mainetta mm. Louvressa pidetyssä Pohjoismaisessa Korunäyttelyssä. Kivi on suomalainen savukvartsi.
Suunn. Paula Häivöja / Kaunis Koru Oy.

N:o 505/26
Kultainen ajaton kaulakoru (alhaalla oikealla), jossa kullanuskean välkehtivä, oikealla tavalla riittävän korkeaksi hiottu suomalainen savukvartsi puolustaa paikkaansa jalokivien joukossa. Kiven koko 25 mm X 19 mm.
Suunn. Paula Häivöja/
Kaunis Koru Oy.

Kansikuvat: Vasemmanpuoleinen hauska kotiasu on Talvijacquardia, oikeanpuoleisen pusero Talvisatiinia. Takakannen iloinen kotiessu on Tammer-sarjan kangasta.

Kerttu Niilonen:

Mitä on "Finnish Design"?

Usia sanoja ja käsitteitä kotiutuu meidän nykyisenä kansainvälisenä ja yhä kansainvälistyvämänä aikanamme niin suomenkieleen kuin muihinkin kieliin suorastaan hämmästyttävällä nopeudella — melkein pä huomaamattamme. Kun kohtaamme tuollaisen uuden sanan ensimmäisiä kertoja, ihmettelemme sitä ehkä hieman. Sitten opimme tajuamaan sen merkityksen ja pian havaitsemme itskin käyttävämmä sitä "kuin omaamme". Nopeinta tällainen kotiutuminen on sellaisten toisista kielistä saatujen sanojen kohdalla, joille omassamme ei ole — ainakaan vielä sillä hetkellä — kyllin nasevaa ja täsmällistä vastinetta.

Näin on meillä käynyt mm. "design"-sanan kohdalla, jonka suomenkieliset vastineet muotoilu ja suunnittelu, eivät kumpikaan täysin vastaa englanti-laista "design"-käsitettä. Mutta samanaikaisesti kun "design"-sana on alkanut näkyvämmin esiintyä meillä ja omalla tavallaan kotiutunut tänne, on tapahtunut myös jotain muuta ja tärkeämpää: Sellaiset asiat kuin "Finnish Design", "Swedish Design" ja "Scandinavian Design" ovat muuttuneet kansainvälisestikin tunnetuiksi ja tunnustetuiksi käsitteiksi, joilla on tarkoin määritelty merkityksensä. Ne ovat tulleet merkitsemään tuotteita, joissa käyttöarvoon aina liittyy myös huomattavia esteettisiä arvoja. Tuotteita, jotka esteettisen kvaliteettinsa, materiaalin, väriensä ja muotoilunsa puolesta kestävät ankarankin kansainvälisen arvostelun korkeimmalla

tasolla. Ne ovat tuotteita, jotka kantavat taideteollisen kasvatuksen saaneen suunnittelijansa voimakkaasti persoonallista leimaa. Ja ne kertovat myös tämän henkilön luovan ajattelun tuloksia toteuttaneiden käsityöläisten ja teollisuuksien ammattitaidosta ja terveestä ammatillisesta kunnianhimesta.

Taideteollisen kasvatuksen saaneet taiteilijat ovat meillä ennen muuta antaneet panoksensa taidelasin ja taidekeramiikan, mutta myös käyttölasiin ja käyttökeramiikan alalla. Hopea ja ruostumaton teräs ovat sen sijaan saaneet vähemmän huomiota osakseen. Mutta parhaat tulokset yltyvät niidenkin piirissä ilahduttavan korkealle. Käsinkudottujen tekstiilien alalla olemme muutenkin kuin ryijyjen sommittelussa yltyneet korkeatasoisiin saavutuksiin, jotka ovat näkyneet selvimmin kuvakudosten ja damastien kohdalla. Myös rohkeat ja persoonalliset käsinpainetut puuvillakankaat ovat meillä olleet eräs todellinen ilonaihe.

Nimekkäitten taideteollisuustaiteilijain astuminen mallisuunnittelijoina suomalaisen tekstiiliteollisuuden piiriin merkitsi uutta, raikasta itsenäistymisvaihetta ja samalla runsaasti uusia mahdollisuuksia. Tämän taiteilijain antaman panoksen ansiosta suomalaiset puuvillakankaat ovat ensi kerran herättäneet huomiota myös ulkomailla sekä kuoseillaan että väreillään. On syntynyt uusi linja: "design"-kankaat. Linja, jota luomassa ovat olleet ennen muuta Timo Sarpaneva, Kirsti Ilvessalo, Uhra Simberg-Ehrström ja

Rut Bryk "Karelia"-, "Fennica"-, "Tammer"- ja "Seita"-sarjoillaan. Kankailla, joissa on ollut juuri sitä virkistävää erilaisuutta ja vaikeasti selitettävää "suomalaisuutta", joka on saanut ulkomaisetkin asiantuntijat kiinnostumaan niistä.

Suomalainen tekstiiliteollisuus on oman, korkeatasoisen mallistonsa luomisessa vasta aivan tiensä alkupäässä. Siitäkin huolimatta, että äskenmainittujen nimien ohella esiin on jo noussut — ja on yhä nousemassa — uusia hyviä suunnittelijoita. Meillä on vielä edessämme kokonainen rikkaitten mahdollisuuksien maailma. Toivottavasti vain ymmärrämme käyttää sitä hyväksemme.

Kotimaisista "design"-kankaista ja niiden onnistuneesta käytöstä kiinnostunut ostajapiiri luo puolestaan entistä parempia edellytyksiä omintakeisten mallistojemme jatkuvalla rikastumiselle. Samalla kun näiden kankaitten käyttö niin puku- kuin sisustus-tekstiileinäkin on mitä parhainta mainosta sekä suomalaiselle naiselle että suomalaisille kodeille. Me voimme niiden avulla korostaa yksilöllisyyttämme, luoda ympärillemme aitoudellaan ja omalaatuisuudellaan kiehtovan ilmapiirin sekä siten kukin kohdaltamme olla mukana kehittämässä suomalaista tyyliä, jonka "kansainvälisenä perusaineeksena" on hyvä maku, mutta joka muulta osaltaan on jäljittelemättömästi meidän omaamme, tuota "FINNISH DESIGNia", jonka toivoisimme koko maailman oppivan tuntemaan hyvänä ja tutustumisen arvoisena.

Shakkiruutuiseksi painetusta talvipuuvillasta valmistettu huoleton kotitakki, (vasemmalla) joka on selästään kyllin väljä. Taskut sivusaumassa. Klassillinen paitapuseroleninki (keskellä) pukee kaikenikäisiä. Varsin elegantin asun saamme, jos valmistamme sen hillitysti pitkittäisraiteisesta talvipuuvillasta. Tässä sievä jakkupuku pikku äidin käyttöön. (oikealla) Huolettoman väljä jakku sopii hyvin myös työtakiksi. Materiaaliksi valitsemme jonkin ryhdikkään hillittykuvioisen tai yksivärisen talvipuuvillan. Suosittelemme helppohitoisia Talvikki- ja Polaris-kankaita. Painetut Pamir-sarjan kankaat sopivat hyvin kotitakeiksi.

Pamir

Oletteko etsinyt ryhdikästä, kestävää ja samalla myös helppohitoista kangasta kotipukuunne, työasuunne tai äitiyspukuunne? Kurkistakaapa talvipuuvillakankaisiin. On hyvin todennäköistä, että etsimänne kangas on juuri siellä. Tälle sivulle olemme suunnitelleet talvipuuvillasta muutamia pirteitä asuja toimeliaiden rouvien käyttöön.

rouvat talvipuuvillassa

VERHO-OPAS antaa Teille monia hyödyllisiä ohjeita. Pyytäkää ne kauppiailtanne!

Ymmärrämme kyllä että kesä ja puuvilla kuuluvat yhteen. Mutta mitä tekemistä on talvella ja puuvillalla toistensa kanssa, se on monelle hämäävä. Ja kuitenkin sekin on aivan luonnollinen asia.

Talvipuuvilla on selvä esimerkki siitä kuinka muuttuvat elintavat muokkaavat ja muuntavat myös pukeutumistottumuksia. Hyvinlämmitetyissä asunnoissa on enemmän kuin tukalaa pukeutua lämpimiin ja paksuihin pukimiin, työnteosta ei silloin tule mitään. Talvipuuvilla on syntynyt, koska on alettu kaivata kevyttä, hyvin hengittävää ja helpohoitaisista materiaalia syksyn ja talven pukimiin.

Talvipuuvillakankaiden raaka-aineena on sama tuttu ja luotettava puuvilla kuin kesäisissä kankaissammekin. Talvipuuvilla on vain kudottu paksummaksi kuin kesäinen sisarensa. Usein se myös

ja keltaiset sävyt vivahtavat kultaan. Kaikki värejä, jotka pukevat erinomaisesti kalpeata ihoaamme ja antavat silmille ja hiuksille eloa.

Kuusiinkudotuissa kankaissa on tänä muotikautena paljon erilaisia raitatyypppejä, patjaraidat, tasaraidat ja asteettain väristä toiseen vaihtuvat raidat ovat nyt suurta muotia, edelleen on mahdollisesti BB-muodin jälkivaikutuksena erikokoisten tasaruutujen valikoima — todellisia käyttökankaita puse-roiksi ja huolettomiksi työ- ja arkiha-meiksi. Nyt voitte yhdistellä samassa asussa yksiväristä ja kuviollista kangasta, sillä kokoelmassa on myös yksiväristä talvipuuvillaa. Löydätte myös pirteitä kankaita erilaisiin jakkupukuihin. Teini-ikäisten hauskimmat hippapukukankaat ovat epäilemättä painettujen talvipuuvillakankaiden ryhmässä. Painokankaiden kuvioissa jatkuu sama suuntaus, mikä oli niin selvästi näky-

talvipuuvillasta puhutaan!

nukataan kevyesti toiselta puolen, joten se tulee vielä lämpimämmäksi. Se värjätään tai painetaan lämpimiin syviin talveen ja syksyyn sopiviin väreihin, se voidaan saada erityyppisiksi erilaisin kudontatavoin ja tehostein, puuvillasta voidaan tehdä jopa tweedyypisiäkin kankaita. Se voidaan kutaa satiini-pintaiseksi, cord-vakaiseksi, korinpohjatyypiseksi, vohvelipintaiseksi, mahdollisuus on todella loputtomiin. Talvipuuvillakankaita suunniteltaessa on pyritty saamaan lämmin, kevyt ja hyvin hengittävä kangas, joka soveltuu käytettäväksi kylmän vuodenaikana paitsi kotipukuna myös konttori- ja työasuina, jopa juhlaan talvipuuvilla soveltuu. PMK:n talvipuuvillakankaita tutkiessa huomaa helposti, että talvipuuvillan suunnittelu on todellakin innoittanut tekstiilitaiteilijoita. Värien yhdisteleminen ja soinnuttaminen on harmoonista ja herkullista. Syksyn väripaletilta tapoamme paljon kauniita luonnonvärejä, hehkuvia lämpimiä sävyjä. Sellaisia joita tapaa tuntureilla ruskan aikaan. Syvää mullanruskeaa, havupuun- ja sammaleen vihreää, syvää sinistä ja salaperäistä violettia. Kaunis vanha kupari loistaa

vissä kevätkankaissa. Kuviot ovat pieniä ja hillittyjä. Erilaiset itämaissävyiset ornamentti-aiheet ja solmiosilkkien pienet hillityt kuviot pilkistävät esille tämän tästä. Kukka-aiheetkin on, mutta ne ovat varsin kaukana luonnonmukaisuudesta. Pientä ruudutusta ja raitoja on runsaasti painokankaissakin, vaikka ne ovatkin etupäässä kuusiinkudottujen kankaiden perusmalleja. Luonteenomaista syksyn muotikaille on myös sävy-sävyyn-painatus.

Tärkein seikka talvipuuvillasta puhuttaessa viimeiseksi. Nimittäin viimeistys. Ehkäpä on oikein sanoa, ettei talvipuuvillaa olisi olemassakaan ilman nykyaikaista kankaiden viimeistystekniikkaa. Kaikki talvipuuvillakankaat on viimeisteltä joko silittämättä-siisti-menetelmällä tai siliäviksi. Käytössä mahdollisesti syntyneet rypyt siis oikenevat yön aikana, kun vaate ripustetaan huolellisesti vaatepuulle. Talvipuuvillapukimien pesu käy helposti kotonakin, silitystä tarvitaan vain vähän. Ymmärtää hyvin kuinka suuri ajan ja rahan säästö tämä seikka on.

Talvikki

Talvikki

Talvikki

Polaris

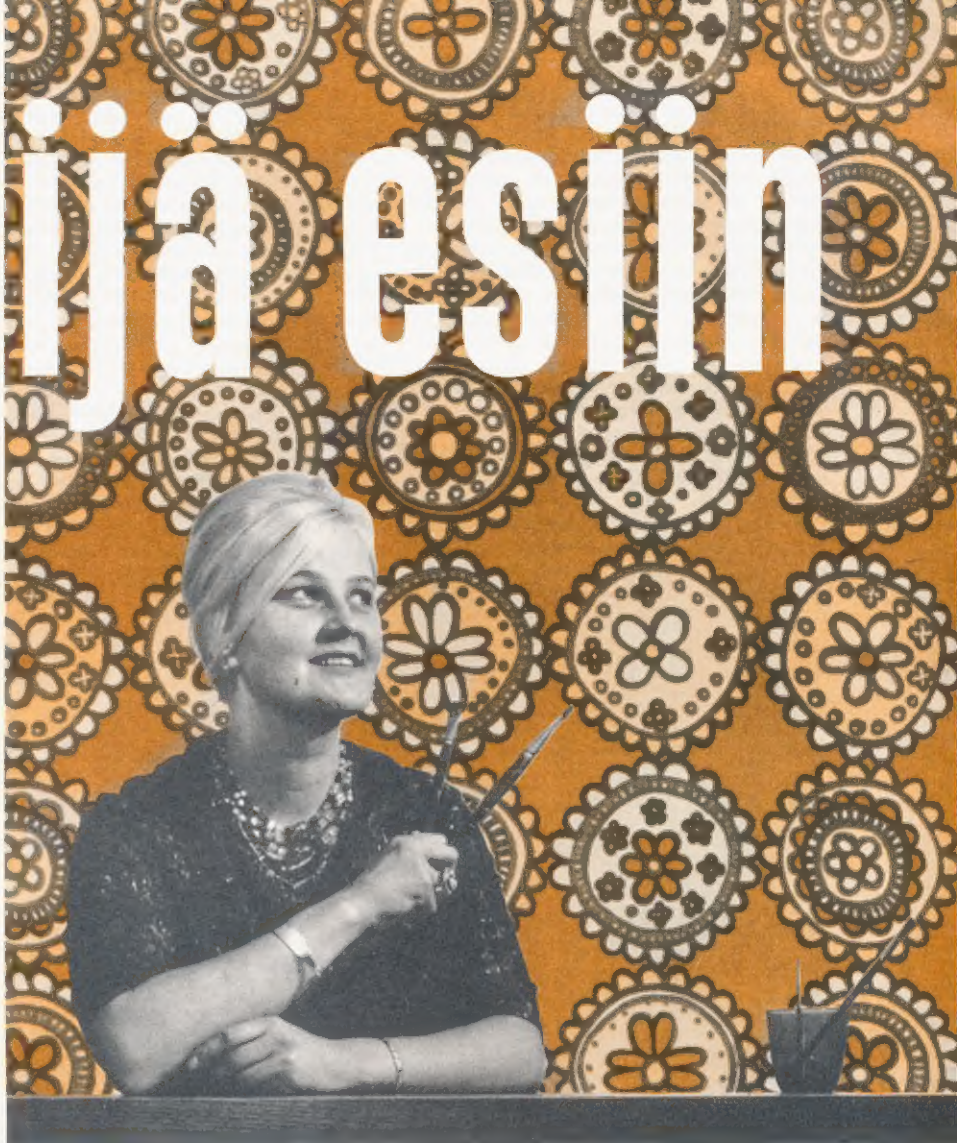

tekijä esiin

Mirja Tissarin Marjatta-kangas

Mirja Tissari suunnittelee painettuja kankaita, kesäisiä puuvillakankaita, talvipuuvillaa, verhokankaita — kaikkea. Esittelemme hänen väri-iloisen Marjatta-kankaansa, joka on painettu paksulle ja kestäväälle puuvillapohjalle. Värit ovat hyvin intensiiviset ja loistavat lasimaalausten tapaan. Mehevästi toteutettu ornamenttikuvio täyttää kankaan pinnan kokonaan. Marjatta-kangas on sopiva materiaali kaikkeen mihin kaivataan väriä ja piristystä, se soveltuu kotipuvuiksi ja sisustuskankaaksi syksylläkin.

Leila Lehto ja Ostrobotnia

Leila Lehto suunnittelee kudottuja kankaita. Syyskokoelmaan hän on suunnitellut mm. verhokankaita, joiden kehittäminen häntä kovasti kiinnostaakin. Leila Lehto haluaa luoda uudenaikaisiin koteihin soveltuvia verhoiluteksteilejä, jotka luontuvat ympäristöönsä ja antavat asuntoon yksilöllisen ja kodikkaan tunnun. Esittelemme tässä erään kuusin Verho-Ostrobotnia-sarjasta. Verho-sarja on väreiltään ja kuoseiltaan hyvin hillitty. Väriasteikko kulkee vaaleissa luonnonharmaan ja beigen eri sävyissä. Verho soveltuu siten erinomaisesti tyyntäväksi taustaksi sisustuksessa, jossa on väriä muuten kylliksi. Kankaan leveys on 120 cm ja se laskautuu erittäin kauniisti.

Suomalaisten puuvillatehtaiden palveluksessa on kolmisenkymmentä tekstiilitaiteilijaa. He työskentelevät tehtaiden omissa uudenaikaisissa ja valoisissa ateljeissa, tekevät ulkomaanmatkoja ja suunnittelevat malleja mallien jälkeen. Ja heidän työskentelynsä on kantanut kauniita hedelmiä, suomalainen puuvilla on tunnustettua ja ihailtua kaukana maamme rajojen ulkopuolellakin. Harvinaista ei ole, että ulkomaiset tekstiilitehtaat etsivät ideoita täältä ja suorastaan kopioivat suomalaisia puuvillamalleja, joita he pitävät varsin erikoisina ja eksoottisina. Suurelle yleisölle alkavat jo olla tuttuja puuvillasuunnittelijoinakin nimet Timo Sarpaneva, Kirsti Ilvessalo, Uhra Simberg-Ehrström ja Rut Bryk, nyt esittelemme neljä tekstiilitaiteilijaa ja yhden heidän kankaistaan.

Synkkä yksinpuhelu inspiroi Juhani Konttista

Kankaiden suunnittelu on hyvin yksilöllistä, useimmiten ideat syntyvät työn parissa ja kehittyvät vähitellen niitä hiottaessa. Tässä esittelemme kankaan, joka on saanut alkusysäyksen Paavolaisen Synkästä yksinpuhelusta, itäkarjalaisten harmaiden kylien kuvauksista. Kangas on painettu tiiviille paksulle puuvillapohjalle ja sitä on monissa väreissä. Kuvamme kangas on painettu valkoiselle pohjalle vaalean ruskealla. Kangas on kaksilevyinen ja taiteilija Konttinen suosittelee sitä mm tapetiksi ja väliverhoksi.

Liisa Menander ja Pirkka

Liisa Menander suunnittelee kuosiinkudottuja kankaita niin pukinekäyttöön kuin sisustukseenkin. Hänen suunnittelemaansa kuoseja on mm Pirkka-sarjassa, jota voidaan pitää todellisena yleiskankaana. Pirkka-kankaat soveltuvat mainiosti niin pukimiin kuin sisustukseenkin, leveys on 150 cm ja kankaat on viimeistelty siliäviksi. Sarja noudattelee maanläheistä ja yleissävyltään rauhallisen tummaa väriasteikkoa ja sen kuviot, tasaraidat ja ruudut ovat hyvin rauhalliset värien siirtyessä sävystä toiseen rytmikkäästi. Sarjan yksivärisiä kankaita voi yhdistellä kuviollisten kanssa.

Syksen tyylikäs nainen on pirteimmillään puuvillassa. Talvipuuvillassa, joka keveän joustavana myötäilee hänen kulkuaan aamusta iltaan. Syksen ruskaan ja takkailtojen tummuuteen soinnutettu talvipuuvilla on väreiltään milloin iloisen hilpeä milloin hillitty — aivankuin syksykin.

Oranssinhekkuisesta Seidasta tai Talvikki-puuvillasta valmistettu nuoren tytön tanssiaisleninki, leikkaukseltaan äärimmäisen yksinkertainen.

Lämmin ja ryhdikäs Talvijacquard, kuvioiseksi kudottu talvipuuvillalaatu on ihanteellinen materiaali talven jakkupukuihin. Värivalikoima on runsas, kankaat soinnutettu sävy-sävyyn. Pusero yksiväristä Polarista.

Pikku vierailuleninki Talvisatiinista, johon on painettu solmiosilkin klassillisia kuvioita. Satiineissa on myös itämaisaiheisia ornamenttikuvioita.

Talvipuuvillakankaat sopivat erityisen hyvin keveiksi jakkupuvuiksi. Tällaisia kankaita on varsinkin Talvikki- ja Polaris-sarjoissa. Tämä kevyt ja monikäyttöinen jakkupuku on valmistettu turkoosiin vivahtavasta talvipuuvillasta.

tyylikästä talvipuuvillasta

Talvipuuvillasta valmistamme syksyn
hauskimman asun. Salaperäisen
tummahehkuisista
kankaista keksimme mainioita ratkaisuja
niin vierailu- ja työpukuihin kuin
villeihin kotiasuihinkin.
Talvipuuvillakankaista löytää
yhtä hyvin
koulutyttö kuin virkanainenkin itselleen
toivomansa kankaan,
pirteän nuorekkaan
ja juuri sopivan lämpöisen.

Talvipuuvillakankaiden
Polaris-ryhmässä on
paljon yksivärisiä ja
raidallisia kankaita,
joita voi hauskesti
yhdistellä samassa
asussa.

Talvikki

Talvikki

...huoletonta talvipuuvillasta

Veikeä asu hiihdon jäl-
keen. Suora paita ja
tossut huopamaista
pilkkikangasta, housu-
kankaita löydämme
monista twill-tyyppisistä
puuvillakankaista.

Poikatyön arkipuku
ryhdikkästä Talvikki-
kankaasta, joka on ku-
dottu kalanruotokuosi-
seksi. Tässä ovat värei-
nä tummansininen, vaa-
leansininen ja vihreä.

Tässä reiposhenkinen
leninki, joka on valmis-
tettu yksivärisestä ja
raidallisesta Pirkka-
kankaasta.

Lämpimät ja hehkuvat
ruoste- ja ruskeat,
syklaamin ja lilan vivahteet,
syyslehtien
mielenkiintoiset värit ja vihreät
sävyt
ruohonvihreästä
lähtien ovat esillä talven
kokoelmassa.
Erityisesti juuri ruskeat sävyt
näyttävät kiinnostavan
samoinkuin kaunis ja
pukeva
oliivikin,
jota tapamme
erilaisissa yhdistelmissä.

Polaris

Polaris

Talvikki

Talvisetlini

Cortina

iltapalan

Nykyisin on pöydän kattaminen hauskaa puuhaa. Eihän enää tarvitse noudattaa kaikkia ankaran "puhdasoppisia" etikettiohjeita — esimerkiksi että juhlapöydässä on ehdottomasti oltava valkea liina! Nykyisin lehdet ovat tulvil- laan eksoottisia ruoanvalmistusohjeita, ja me sekoitamme yhtä luontevasti saframia indonesialaiseen tapaan valmis- tettuun riisiin kuin ennen sirottelimme riisipuuroon soke- ria... Ja kun sitten kutsumme ystäviämme pöydän ääreen, haluamme tietenkin ilahduttaa heitä ei vain maukkail- la antimilla vaan asettamalla ne myös hausalla ja yksilöllis-ellä tavalla tarjolle! Apuna käytämme värikkäitä puu- villakankaita, moderneja astioitamme — sekä hivenen mie- likuvitusta.

Tällä aukeamalla näemme esimerkkejä PMK:n juuri ilmes- tyneestä pöytälinakokoelmasta yhdistettyinä Arabian ja Nuutajärven Lasitehtaan uusiin astioihin. Korostaaksemme kankaiden monipuolisuutta olemme asettaneet Ulla Pro- copén LIEKKI- ja RUSKA-sarjan esineitä Annikki Puu- ruseen sommitteleman SUVI-sarjan pöytäliinoille. Korkea- luokkainen fajanssi ja hienostuneet pöytälinakankaat soi- ntuvat hyvin yhteen — mutta yhtä harmonisesti voimme näille liinoille kattaa myös valkeat perintöposliinimme!

SUVI-pöytälinasarjassa on seitsemän väriä; sama raita-aihe toistuu sarjaan kuuluvassa lautaslinakankaassa, jossa puo- lestaan on neljä väriä. Nämä antavat vaihtelumahdollis- uuksia yllin kyllin! Tummansinisen ja malvanruudukas liina edustaa taas PMK:n ns. "hauska arki"-linjaa, suuri- ruutuinen liina on sarjasta johon kuuluu sekä kirkkaita että väreiltään meheviä kankaita. Ja vielä pieni vihje: neljästä ruudusta saa houskan lautasliinan!

FOTO: CLAIRE AHO

puuvillalahjoja

Leena Kurki-Suonio

— Mitähän keksisin Siiri-tädille joululahjaksi?
— Tee hänelle sellainen säilytyspussi, jossa voi säilyttää kaikkia lahjaksi saatuja säilytyspusseja.
Aviomiehen ilkkurinen ehdotus ei ollut suinkaan tarkoitettu halventamaan niitä lukemattomia pyykkipusseja, sukkapusseja, pyykkipoikapusseja, käsityöpusseja, tilkkupusseja, kenkämpusseja, paitapusseja, hammasharjapusseja ynnä muita pusseja, joilla on vuosien mittaan ilahdutettu sukulais- ja ystäväpiiriä. Mutta niin paljon perää huomautuksessa kylläkin on, että kenties liian usein on langettu yksinkertaisen pussin valmistamiseen, vaikka olisi voinut keksiä muitakin käytännöllisiä, itse valmistettavia joululahjoja.
Tällä kertaa olen langennut vain yhteen ainoaan säilytyspussiin, nimittäin narupussiin, joka syntyy tavattoman helposti niistä jäännöspaloista ja tilkuista, joita jää muita lahjaesineitä valmistettaessa.

Laukku

(Kuvat seuraavalla sivulla) Kankaan menekki on n. 35 cm. Kovikekankaaksi tarvitaan saman verran tarttuvaa väliliinaa, jota käytettäessä tullaan toimeen ilman vuorikangasta. Leikatkaa kaksi kaavan mukaista kappaletta sekä laukukankaasta että tarttuvasta väliliinasta. Asettakaa väliliina tarttuva puoli laukkukankaan nurjaa vasten ja silittäkää kostean vaatteen läpi. Tarttuva väliliina kiinnittyy kankaaseen sekä kovittaa sen.
Huolitella laukun osien reunat ja yhdistää kappaleet kone-ompeleella. Jättäkää kehyksen kohta ompelematta. Jos laukkuun halutaan vuori, on se asetettava paikalleen tässä vaiheessa ja kiinnitettävä hieman saumanvarojen kohdalta.

Vasemmalla alhaalla käytännöllinen pannumyssy. Vuori kiinnitetään päälliseen pystysuorin ompelein 12—13 cm välein. Lokerot täytetään selluloosavanulla ja suljetaan kuvan osoittamalla tavalla 8 napilla.

Taittakaa laukun suuosasta saumanvarat ja pujottakaa se kehyksessä olevaan uraan. Jos laukku on liian väljä urassa, leikatkaa selluloosavanusta ohuita suikaleita ja tiivistäkää ura sillä. Puristakaa kehyksen alareuna pihdeillä tiukaksi. Kantoremmin voi valmistaa samasta kankaasta ja kiinnittää halutuihin kohtiin, ellei kehyksessä ole valmiiksi kantoremmiä.

Tossut

Kankaan menekki on n. 40 cm, koska tossut on tehty kaksinkertaisiksi. Koko on n:o 24. Kaavaa suurennettaessa on suurennettava myös jalan ulkoreunan puoleista kaavan osaa, koska keskietusauma joutuu muuten liiaksi sisälle. Pienessä koossa tämä ei ole tarpeen.
Leikatkaa kaavan mukaan 8 kpl päällisiä ja 4 kpl pohjia sekä vinokaitaleita kaksi kertaa pohjan ympärystämiseksi. Asettakaa kaksi pohjallista yhteen oikeat puolet vastakkain ja ommelkaa koneella. Jättäkää pieni osa ompelematta aukikääntämistä varten. Kääntäkää ja ommelkaa aukko käsin.
Asettakaa kaksi päälliskappaletta vastakkain oikeat puolet sisällepäin. Ommelkaa etu- ja takasaumat koneella. Jättäkää takasaumasta noin 3 cm verran ylhäältä ompelematta mm. halkiota varten. Asettakaa näitä kaksi sisäkkäin oikeat puolet

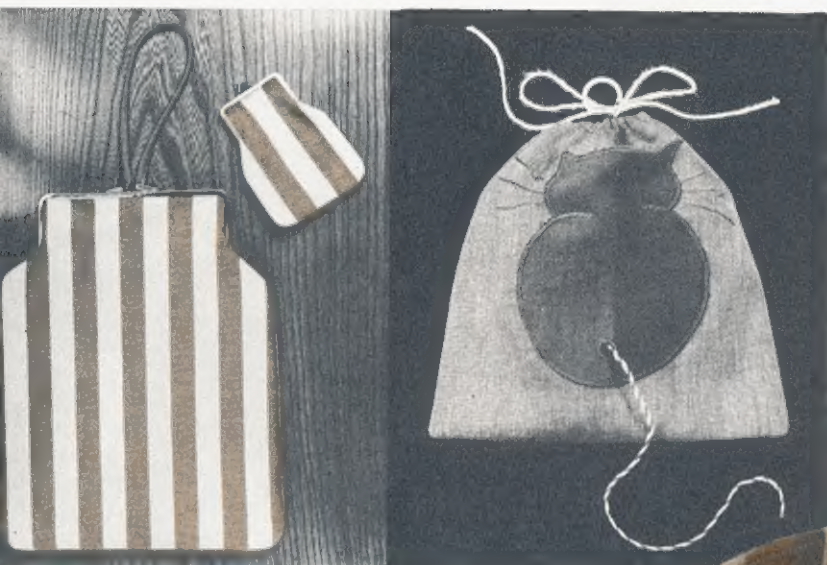

... puuvilla- lahjoja

Alla hauska narupussi, koko 18×20 cm. Kuvio päällikeompelua, reikä joko suutarissa lyötetty tai ommeltu punospistoin. Narun pää pujotetaan reiästä niin että se kuvaa kissan häntää. Pussin yläreunassa on nauhakuja sekä pieni rengas seinään kiinnittämistä varten.

Oikealla näppärä tyynypussi. Kiinnittää kuvia päällikeompelulla (tehköä korvat ja nenä nahanpolasista!). Kääntäkää taka- ja etuosan sisävarat ja ommelkaa pussin saumat edestakais- saumalla. Ommelkaa etuosan käännösvaraon napinlävet ja takaosaan napit. Pussia voi käyttää vaikka yöpuvun päiväsiilytyspaikkana.

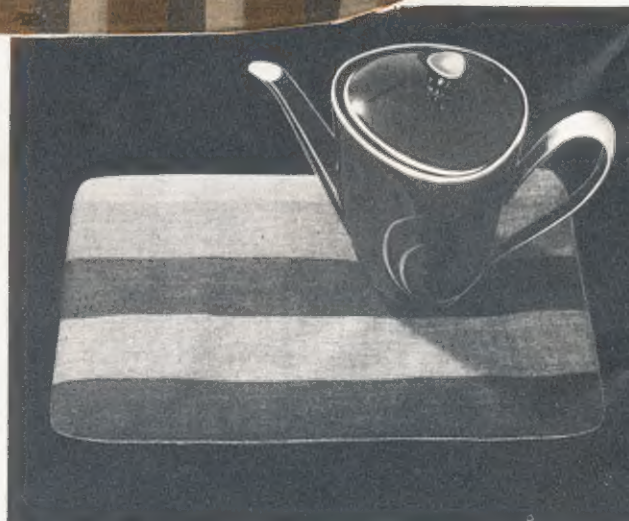
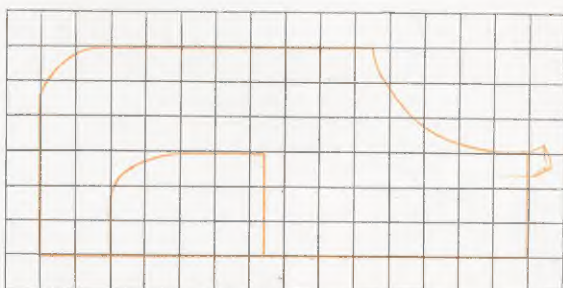
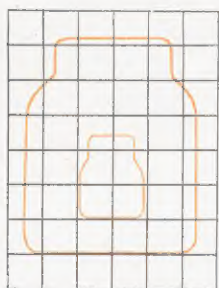
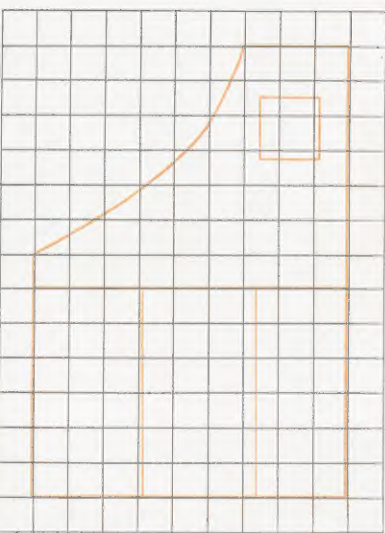

vastakkain ja ommelkaa yläreuna koneella halkiotta myöten. Kääntäkää ja harsikaa vinokaitale nyt kaksinkertaisena olevan tossun päällisen alareunaan, oikea oikeaa vasten, sekä samanaikaisesti kiinni tossun pohjan reunaan. Vinokaitaleen on oltava reunasta päälliseen päin. Kiinnittäkää koneella, kääntäkää vinokaitaleesta saumanvara ja kiinnittäkää tiiviin pistoin pohjaan hieman reunan alle. Näin muodostuu tossun reunus.

Esiliina

Kankaan menekki on n. 80 cm, lisäksi kaitaleisiin ja taskuun n. 40 cm. Tarkistakaa kaavan koon sopivaisuus ennen leikkaamista. Leikatkaa vinokaitaleita 2,5 m. Sen leveyden leikkattuna on oltava 9 cm. Ommelkaa esiliinan yläreunaan, sivuihin ja alareunaan kapea päärme nurjalle. Ommelkaa tasku kaksinkertaiseksi ja kiinnittäkää. Taittakaa vinokaitaleen kummastakin reunasta nurjalle 0,5 cm levyinen sauman-

Oikealla lämmin, painonapeilla varustettu avettava pannumyssy. Käyttäkää sivukappaleitten reunassa tukena muovipäällysteistä rautalankaa. Ommelkaa sivukappaleet alareunastaan soikeaan pohjaan, jossa on tukena tanakka pahvi sekä täytteenä vanua.

vara. Silittäkää kaitale kaksinkertaiseksi, saumanvarat sisällepäin. Mitatkaa kaitaleen niskaan tuleva osa keski-kohdan molemmin puolin ja harsikaa niin, että reunat tulevat aivan vastakkain. Harsikaa rintatilkun molemmin puolin tulevat osat kohdalleen, niin että esiliinakan-gas jää kaitaleen leveyden verran kaitaleen sisään. Kaitaleen oikean puolen saumanvarojen on oltava nurjalla puolella olevien kanssa kohdakkain, samoin kaitaleen jatkeena tulevien kiinnitettävien nauhojen. Ommelkaa aloittamalla nauhan yläpäästä. Ommelkaa kaikki sa-malla yhtäjaksoisella ompeleella.

Siivous- ja askarteluesiliina

Kankaan menekki noin 1 m. Vinokaitaleen leveys leikat-tuna 3 cm. Tasku kääntyy samasta. Jos kankaan oikea ja nurja puoli eroavat toisistaan, on tasku leikattava erikseen. Ommelkaa päärmee esiliinan ala- ja yläreu-noihin. Kääntäkää alareunasta nurjalle n. 30 cm levyi-nen osa, josta taskut muodostuvat. Ommelkaa sivusaum-mat koneella. Kääntäkää oikealle ja ommelkaa toiseen kertaan oikealta aivan reunasta. Jakakaa tämä iso tas-kupussi pystysuorin koneompelein kolmeen tai neljään osaan. Näin muodostuvat taskut. Mitatkaa vinokaita-leesta niskan taakse tuleva osa ja kiinnittäkää jäljelle-jäävä osa rintatilkun molempiin reunoihin. Kiinnittäkää vinokaitale ensin nurjalle koneompeleella ja kääntäkää oikealle puolelle niin, että saumanvara jää kaitaleen si-sään. Taittakaa saumanvara, harsikaa ja huolehtikaa siitä, että saumanvarat ovat kohdakkain nauhoiksi jää-vässä osassa sekä niskan taakse tulevassa osassa. Om-melkaa koneella yhtäjaksoisesti. Kiinnittäkää rintaan pieni "tulitikkutasku".

Alhaalla oikealla tabletti, jossa käytännöllinen lautasliinapussi. Tabletin koko n. 50x50 cm, josta lautasliinapussiksi käännetään n. 10 cm. Päärmee voi kääntää joko oikealle tai nurjalle.

Alhaalla vasemmalla samasta kankaasta ommeltu kuuman vadin alusta, joka on täytetty selluloosavanulla.

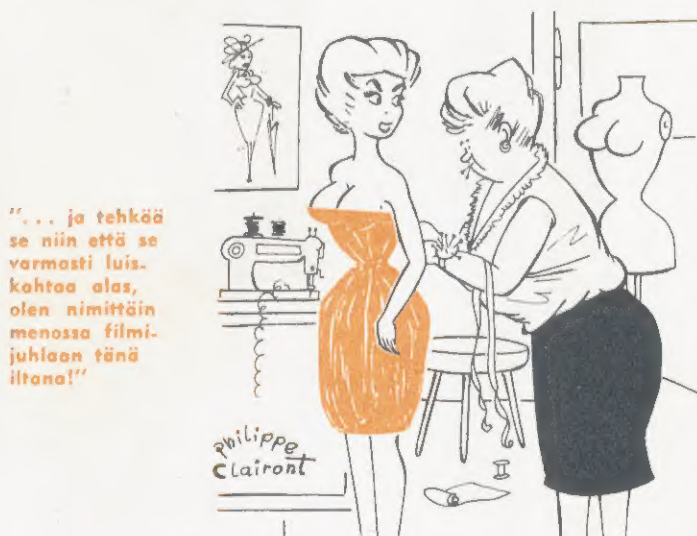
HINTAPALSTA

Tässä numerossa mainittujen kankaiden hinnat ja leveydet:
mk/m lev./cm

Karelia	368:—	ja 434:—	150
Fennica	289:—	— 395:—	90 ja 135
Tammer	283:—	— 414:—	90 ja 150
Seita	243:—	— 381:—	90—95
Telvikki	276:—	— 631:—	80, 90, 140, 150
Polaris	230:—	— 552:—	80, 90, 140
Pamir	250:—		90
Verho-			
Ostroboina	224:—	— 460:—	90—120
Pirkka	381:—	ja 513:—	130 ja 150
Marjatta	579:—		140
Talvijacquard	650:—		140
Telvisatiini	329:—		90
Suvi	167:—	— 533:—	70, 90, 135
Cortina	263:—	ja 302:—	80 ja 90

"Enhän minä
näe mitään
lentävää
lautasta!"

"... ja tekkää
se niin että se
varmasti luis-
kahtaa alas,
olen nimittäin
menossa filmi-
juhlaan tänä
iltana!"

"... ja jos tuuli
vie sen, lentää
se itsestään
takaisin
luoksesi!"

